

Қодир Деҳқон

БИР
ГУЗАЛ
ЯПРОҚ

Шеърлар

ТОШКЕНТ
ЧУЛПОН НАШРИЯТИ

Ўз2
Д 44

Нашрга тайёрловчи
Неъматжон Умаров

Муҳаррир
Аъзам УКТАМ

Дехқон, Қодир.

Бир гўзал япроқ: Шеърлар. Нашрга тайёрловчи: Н. Умаров; Муҳаррир: А. Уктам.— Т.: Чўлпон, 1993.— 48 б.

Биринчи китобидан кўнгли тўлмаган шоир Қодир Дехқон: «Энди иккинчисини ҳатто Эркин Воҳидовга тақдим этса ҳам бўлаверадиغان қилиб тайёрлайман», деб юрарди. Эскича ифода, фикрлаш тарзидан аста-секин қўтилиб, янгича шеърлар ёза бошлаганди. Афсуски, бевақт ўлим уни ниятига етказмади.

Унинг дафтарларда қолиб кетган машқларидан саралаб, ушбу тўпلامни туздик. Шоир орзу қилган китоб шундаймиди-йўқми, буни билмаймиз. Аммо бу шеърлар бугунги талабчан назм ихлосмандлари кўнглига йўл топишидан умидвормиз.

Ўз2

4803620202 — 36
Д $\frac{\quad}{360(04) - 93}$ қўш. 93

ISBN 5—8250—0388—6 © Қодир Дехқон, 1993 й.

ШЕЪРИМ

Нафасингда атр эмас, олов бўлсин,
Муз қалбларни ёндирмоққа қалов бўлсин.

Розимасман ташналарни қондирмасанг,
Ҳўл ўтиндек тутаягани ёндирмасанг.

Қадамлари гурсиллаган сафларда бўл,
Қайга борсанг гуллар севга очсинлар йўл.

Орауларга қанот бериб йўл очаман,
Оқ фотиҳа бермоқ учун қўл очаман.

Шеър демасман оташ нафас уфурмасанг,
Уфқларда манзилим деб югурмасанг.

Қалбдан чиқиб қуш бўлсанг гар сайроқ бўлгин,
Замондошлар боши узра байроқ бўлгин.

ЎТИН

Ўчоқдаги ёлғиз ўтивман,
Ёнади деб бўлма овора.
Ёлин эмас, фақат тутунман,
Ёнай дея излайман чора.

Титкилашдан мени не фойда,
Тураман тек тутувлигимча.
Айланаман балки шу жойда
Кўмирга ҳам бутунлигимча.

Ёндириш-чун пуфлаб ҳам зерик,
Очиб қўйгил ахир кўзимни.
Топилмаса агар бир шерик,
Бўлиб ёққин ҳеч йўқ ўзимни.

* * *

Бир шеър бергин
Менга эй, илҳом,
Тўкай юракдаги
Неки боримни.
Шундай шеърки,
Шарқираб мудом,
Ифода айласин
Феъл, атворимни.

Бир шеър бергин
Менга эй, илҳом.
Талабим шу —
Мен битган шеърдан
Қудрат олсин
Ҳатто чақмоқ ҳам.
Овозаси унинг
Осмону ердан

Тошсия майли
Паст қолсин
Тоғ ҳам.

Бир шеър бергин
Менга эй, илҳом.
Камалаклар жило,
Ранг сўраб
Келиб тушсин
унинг пойига,
Фаришталар
теграсин ўраб,
Ҳурматини
Қўйсин жойига.

Бир' шеър бергин
Менга эй илҳом.
Потраб менинг
кўксимдан чиқиб,
Парвоз қилсин
Қабулар мисол.
Майли дейман
измимдан чиқиб,
Юлдузлар-ла
Айласа висол.
Бир шеър бергин
Менга эй, илҳом.

Дунё кашф этаман ўзимча мен ҳам,
Шундай бир дунёки чексиз, сарҳадсиз.
Кел дўстим, ушбу дам ёнимга сен ҳам.
Менинг оламимда мўъжиза ҳадсиз.

Дунё кашф этаман мен ҳам ўзимча,
Шундай бир дунёки ажиб, мухтасар.
Агар ишонсангиз менинг сўзимга,
Бу дунё оламда энг созу басар.

Гўдакдек беғубор, қор каби тоза,
Бағри кенг ҳудудсиз осмон мисоли.
Арзийди замонлар олса андоза,
Бунда яшаганинг кулар иқболи.

Унинг остонасин ўтолмас ҳатлаб,
Кимда-ким бўлмаса покиза туйғу.
Унда ҳукмрондир энг олий матлаб,
Ишқсиз қалбни асло йўлатмайди у.

Менинг оламимга кел эй дилрабо,
Уни кашф этгунча кўп қўйиб-пишдим.
Яшаб кўр сен унда, ажиб бир маъно,
Шу менинг жаннатим, шудир беҳиштим.

У бир сўзонадир ранглардан тизиб,
Яратганман, аммо қуроқлари бор.
Милён йил тоғларнинг бағридан сизиб
Оққан зилол каби булоқлари бор.

ВАТАН ДЕБ...

Ҳамиша куйлагайман ҳур Ватан деб,
Кўзимга тўтиё ҳам нур Ватан деб.

Унинг васфида битсам шеъру дoston,
Азиз тупроғи инжу, дур Ватан деб.

Тўкиб кўз ёшларин армонда кетмиш,
Неча Фурқатлару Бобур Ватан деб.

Жалолиддинки тик Жайҳунни кечди,
Кел-ей отингни ёвга сур Ватан деб.

Жаҳоннинг қайси бир кунжида бўлма,
Жўшиб, мардона, мағрур юр Ватан деб.

Юрак, сен бор экансан токи танда,
Тилак: сўнгни нафас ҳам ур Ватан деб.

Ғазалхон Қодиринг бермоққа шайдир,
Бу жон сенга агар манзур Ватан деб.

* * *

Ҳаётнинг гуллари сиз деб,
Лаб очсам, кун чарақлайди.
Чаман булбуллари сиз деб,
Сўз айтсам дил ярақлайди.

Тўлин ойдек ёноқларга,
Ярашган холингиз яхши.
Битилгандир чаноқларга
Ёруғ иқболингиз яхши.
Сўлим шаббодалар юрса,
Ажиб тебранса кокиллар.
Ариқ жим-жим оқиб турса,
Сизни чорлайди соҳияллар.
Ҳамиша бахтингиз кулсин,
Дегайман сизга ҳур қизлар.
Бу даврон сиздан ўргилсин,
Қуёш сочмоқда нур қизлар.

* * *

Тун қўйнидан садо келмоқда,
Чироғингни ёқиб қўй, дилбар.
Йўлларида адо келмоқда,
Кўча томон боқиб қўй, дилбар.
Сезса қалбим нозик туйғуни
Деразангининг пардасин кўтар.
Тарк этибон ширин уйқуни,
Унда кимдир сайр этиб ўтар.
Сендан ахир мол-дунё кетмас,
Боқишингни айлама канда.
Ўйламасин — ўша мен эмас,
Ким бўлса ҳам бир шўрлик банда.

* * *

Кўйингда йиғладим тулар кўзим ашқини ол этдинг,
Боболар сўзида айтсам алиф қаддимни дол этдинг.

Ажиб гулгун чаманларда мен эрдим булбули гўё,
Жамолнингдан жудо айлаб тилимни гунгу дол этдинг.

Дилим мулкига ҳижрон лашкаринг-ла бостириб
кирдинг,
Менингдек ошиқу мискин қулипғни поймол этдинг.

Фаромушдир ақл-идрок, на юрган-турганим билмам,
Жувувимни ҳавас айлаб мени ошуфта ҳол этдинг.

Сенинг қаҳрингга учраб ул кунни бўронми кўзғолди,
Оёқлар остида қолдим, наҳот шунча увол этдинг.

Муҳаббат шарбатидин нўш этарга сен тутиб коса
Ичирдинг менга оғуни, тилингни кимга бол этдинг?

Бўлурми шунчалар ҳамки ахир ошиққа жабр этмак,
Менинг ағёрларим бирла чаманларда висол этдинг.

* * *

Нигорим, қайда бўлсам ҳам кўзим олдида тимсолинг,
Сен эрса боқмадинг асло кўнгил чун ҳам на деб
ҳолинг.

Тушибман турли куйларга сенинг васли фироқингдан,
Мени мажнунпамо қилмиш сенинг бу турфа аъмолинг.

Кезиб гулзору боғларда ажиб суҳбат қуриб эрдинг,
Бугун ўзга чаманларда кулармиш бахту иқболинг.

Ажиб содда дил эрканман мисоли бандаи мўмин,
Юрибман қайғуриб ҳаргиз не кечгай менсиз аҳволинг.

Менга ишқимни бер қайтиб увингсиз муз эрур қалбим,
Бугун қаршингдадир Қодир турар тошдек гунгу лолинг.

* * *

Агар ёзсанг, аё дўстим, юрак қонинг билан ёз,
Қўшиб жону жаҳонингни азиз жонинг билан ёз.

Агар бағрингда дард йўқдир қаламни олма ҳеч қўлга,
Амалга ошмагай орзу, дил армонинг билан ёз.

Асл ўзбеклигинг ман-ман деган шеърингда акс этсин,
Ғуруринг, номусинг, оринг, шарафшонинг билан ёз.

Қадоқ қўлли замондошинг ки илҳом манбаи бўлсин,
Кўнгилда аллалаб юрган чин имонинг билан ёз.

Фикр инжулари бирла сўзингни мухтасар айла,
Ёрилсин қалб аро тўфон ва исёнинг билан ёз.

Бўлиб сархуш узун тунлар ки ёлғизлик ружу қилса,
Саҳарда уйғотиб ширин суҳандонинг билан ёз.

Хуш влҳом чоғида Қодир рақиб заҳмини ёд этма,
Дилиннга энг яқин, эзгу дилистонинг билан ёз.

* * *

Лутф айламайдур нозик адолар,
Сояда қолди биздек гадолар.

Дилларда орзу раҳм этармикин,
Биз сизга зор деб қилсак садолар.

Кўзларнинг нури қолди йўлида,
Ҳосил ўлурми чин мўддаолар.

Ҳаёт сувиши ичурди бир-бир,
Оқ кийди ҳатто мотамзадолар.

Бахш этган эрди бир ним табассум,
Қалбларга тўлди оҳанграболар.

Севгидан Қодир лаб очган эрди,
Борлиқни қучди ишқий наволар.

* * *

Дилраболар пшвасидан дилда туғён ортадур,
Йўлларига термулиб кўп кўзда гирён ортадур.
Тун-саҳарлар тўлғонурман васлининг хумморидан,

‘Оташи ишқ шева­сидан қал­ба­да сўзон ор­та­дур.

Зир югурдим тел­ба­лар­дек бош­да ҳеч йўқ­дир ҳу­шим,
Қув­лайин ишқин десам гар ишқи чап­дон ор­та­дур.

Хону моним куй­ди­риб кет­динг десам тўф­фон аро,
Зарра пар­во қил­ма­гай у, мен­да тўф­фон ор­та­дур.

Бул муҳаббат кў­ча­си­нинг кўп э­кан қий­ноқ­ла­ри,
Қай­да­нам кир­дим бу йўл­га деб пу­шай­мон ор­та­дур.

Беа­дад ҳиж­рон учун куй­ма Қо­дир бун­ча­лар,
Вас­фид­а бит­динг ға­зал ким бил­ки де­вон ор­та­дур.

* * *

До­минг­га туш­дим, йўқ­дир и­ло­жим,
Най­лай, юриш­мас ишқ­да ри­во­жим.

Жо­ним та­сад­дуқ, йўқ­дир қў­лим­да,
Меҳ­рим­дан ўз­га бер­га­ли бо­жим.

Сен­га си­гин­сам маъ­бу­да­лар­дек,
Айт­гил­ки қа­бул бў­лар­ми ҳо­жим.

Мул­ки жаҳон­га шоҳ эр­масам­да,
Ишқим ма­ним­дир бо­шим­да то­жим.

Ҳизр йў­лим­да уч­раса дер­дим:

«Васлидан ўзга йўқ аҳтиёжим».

Ўт кетди Қодир хону монига
Сендан етишди талон-тарожим.

* * *

Аҳиллик гул бўлиб хуш бўй таратсин,
Ўшал гул ўзига кўпни қаратсин.

Нечукким аҳли дониш ҳамма жойда
Деюрлар: «Асрасин феъли ғараздин».

Қаерда бўлса қоч ғийбат аҳли,
Узоқ юр ул каби маҳлуқ, мараздин.

Ўшал кун айлади қонимга ташна;
Қутилдим минг шукр ғавро-ғараздин.

Тилингни тишла бир бор жон тасаддуқ,
Билурсан не чиқар жанжал, араздин.

Эсанг Қодир дилига хулқи хуш бер,
Узоқ қил маслагин феъли абасдин.

ЎЗБЕКМАН

(Э. Воҳидовга татаббуъ)

Башар авлоди кўкида манам сетора ўзбекман,
Замонлар заҳмиги чеккан дили кўп ёра ўзбекман,
Адолат, эрк, саодатга азал хуммора ўзбекман.
Кўп излаб дардима чора забун, бечора ўзбекман,
Тополмай пурли йўл неча аср овора ўзбекман.
Таваллудим ўзоқ балки ўшал Одам Атодан ҳам,
Тириклик зийнатим кечди тубан мискин-гадодан ҳам,
Либос, деб эғнима солдим ажаб чиркин матодан ҳам,
Қилиб шаккоқлик баъзан буриб юзни худодан ҳам,
Нетай оташпарастманму ва ё куффора ўзбекман.
Кўриб вайрон юртимни гирибонимни чок этдим,
Обқлар остида қолдим танимни зеру ҳок этдим,
Вале иймону руҳимни ғубордан ҳоли, пок этдим,
Кўзимдан оқди хун-ёшим, ўзимни дардноқ этдим,
Очилмай толеи бахти сиёю қора ўзбекман.
Башар товғи отарму, деб, неча минг йил кутиб чиқдим,
Неча шому саҳарларда заҳар-заққум ютиб чиқдим,
Жалолиддин бўлиб ёвга қилич-шамшир тутиб чиқдим,
Бошим тошдан экан — қирғиц замонлардан ўтиб
чиқдим.
Курашларда шаҳид ўлган дили абгора ўзбекман.
Шукрим, баҳраманд бўлдим ҳаётбахш инқилобимдан,
Хуқуқинг, ўзлигинг бил, деб кўзимни очди хобимдан;
Абад айрилмагум иймон аталмиш офтобимдан,
Ватанни яшнатай тошқин кучим, ғайрат ҳисобимдан,
Хиёбонларни яшнатган чаман гулзора, ўзбекман.

Ҳама қардошларим бирла аҳил, бир тан ва бир жонман,
Замонамга садоқатли, дили соф, тоза иймонман,
Давр тақдири елкамда, фидокор ишчи-деҳқонман,
Буюк ишларга Қодирман ва лек шайдо ғазалхонман,
Бутун одамга жар солгум дебон минг бора ўзбекман!

* * *

Талшиндим бир умр сенга мени сен саждагоҳимсан,
Севинчим, шодлигим, аммо ғазалда оҳ-воҳимсан.

Сенинг ишқингдан ўзга менинг ҳеч бир вақоим йўқ,
Еруғ дунёда орттирган савобим ҳам гуноҳимсан.

Таажжуб қилма ҳеч тунлар самони қучса бир нола,
Висолинг қўмсаган кезлар лабимдан учган оҳимсан.

Муҳаббат боғида йиллар бир ошиқ боғбон янглиғ
Умиду эътиқод бирла етиштирган гиёҳимсан.

* * *

Кўринди-ю париваш кўздан йўқолди-қолди,
Шунча бўлурми дилкаш: ақлимни олди-қолди.

Кулди—тўкилди танга, оро берди чаманга,
Нигоҳим тушгач анга, қаранг уёлди-қолди.

Ўзингсап йўғу борим ҳамда умидворим,
Илгимдаги мадорим, йўлингда толди-қолди.

Юракка ўт қалашни, жон олувчи қарашни,
Севги деган оташни қалбимга солди-қолди.

* * *

Дилбарим субҳи сабода бошим силаб уйғотадир,
Эрта тонгдан ёлвориб, бахтим тилаб уйғотадир.

Тонгги шавқу, тонгги завқдан қолмасин бебахра деб
У сузик кўзлар билан уйқусираб уйғотадир.

Ул санам осмон янглиғ менга оташ ишқини
Оби раҳмат ёмғиридек томчилаб уйғотадир.

Бошидан зар сочсам арзир беқиёс меҳри учун
Юзларимга термулиб жим мўлтираб уйғотадир.

ЎЗБЕКИСТОНИМ

(Қасида)

Янгроқ қўшиқларга макон бўлган юрт,
Таърифи оламу жаҳон бўлган юрт,
Тонглари нур ила афсона бўлган юрт,
Пахтаси бош узра алвон бўлган юрт,
Менинг онажоним — Ўзбекистоним.

Мармар ҳаволари сўлим, жонфизо,
«Бунда бир бўлса ким тақдирдан ризо».¹
Арзигаъ жонимни қилсам ҳам фидо,
Булқондай отилар қалбимдан нидо —
Менинг онажоним — Ўзбекистоним.

Тўйингда югурсам дастёр боладай,
Бағринга қуйилсам бир шалоладай,
Тонгингда янграсам куй ва ноладай,
Кўксингни безатсам қирмиз лоладай,
Менинг онажоним — Ўзбекистоним.

Рўсиё қалбига бермоқдасан чўғ,
Эртанг пурафшондир, бундан кўнглинг тўқ,
Қалбингда дўстларга зарра губор йўқ,
То абад бағрингда отилмагай ўқ,
Менинг онажоним — Ўзбекистоним.

Бахтинг шул—забардаст қардошларинг бор,
Не-не синовларга бардошларинг бор,
Бошинга иш тушса дарддошларинг бор,
Майдонга тушсанг гар ҳарбдошларинг бор.
Менинг онажоним — Ўзбекистоним.

Қутлуғ бўлсин ўлкам, янги баҳоринг,
Ҳеч губор кўрмасин тонгинг — наҳоринг,
Асло тўкилмасин рангинг — оҳоринг,
Ҳамиша юксакда номусинг, оринг,
Менинг онажоним — Ўзбекистоним.

¹ *Миртемир сатри.*

МИРЗА БОБУРМАН

Ўз юртин тарк этиб Ҳийдга юзланган,
Баҳори бемаврид сўниб кузланган,
Ҳешлардан алданиб роса тузланган —
Мирза Бобурман.

Оғуни алмашиб қанду асалга,
Охир таслим бўлиб тақдир азалга,
Дардларини тўккан шеърү ғазалга, —
Мирза Бобурман.

Шоҳлик қолган экан бобомдан мерос,
Не қилсам қилдимки теурийга хос,
Қўлида ўйнатган қилич, қалам, соз —
Мирза Бобурман.

Деҳқон ўғли бўлиб туғилмадим мен,
Бўғилсам, юртимда бўғилмадим мен,
Саодат нурида йўғрилмадим мен —
Мирза Бобурман.

Самарқанд ҳолини сўролмай кетган,
Юртига юзини буролмай кетган,
Устоз Алишерни кўролмай кетган —
Мирза Бобурман.

Бир тилим қовунга ташна жоп берган,
Ватан ҳавосига кўксини керган,
Мусофир юртларда ризқини терган —

Мирза Бобурман.

Уруғ-аждодидан қалтис еган панд,
Падар бузрукворим ютди-ку Шаҳанд,
Орзу-армонида қолган Самарқанд —
Мирза Бобурман.

Куйлаган Фарғона вилоятим деб,
Йўл босган Шош томон ҳимоятим деб,
Тузиклар туздирган ҳикоятим деб —
Мирза Бобурман.

Елдириمدек ўтган кўҳна Ҳиротдан,
Гоҳо таскин топган қирғин-баротдан,
Йўлбарседек сакраган не филсиротдан —
Мирза Бобурман.

Езмишман кўнглимни таҳ-батаҳ қон деб,
Элимда гадолик қилардим жоп деб,
Буюк Ҳинд сиғишган шоҳи султон деб, —
Мирза Бобурман.

АЛИШЕР НАВОИЙ ҒАЗАЛИГА МУҲАММАС

Қонталаш қилмиш ўзин моҳ ҳажр янтоғи била,
Тун саҳарлар пола қилгай савту ушпоғи била,
Ҳеч иши йўқ, хонумону боғи чорбоғи била,
Илгин ул гулранг этибдур лола япроғи била,
Кафтларин барги била, тирноғларин доғи била.

Ул ёруғ юлдуз кўйида минг наво қилгон кўнгил,
Ипқ шамъин гирдида ўзни фидо қилгон кўнгил,
Васл оқшомини бир бор муддао қилгон кўнгил,
Риштаи зулфи хаёлидин ҳаво қилгон кўнгил,
Бир қушпедуркум, сочибдур гўйё боғи била.

Билмадим ё менга шундай, бул қадар хушрўйким ул,
Таърифу тавсифларимни яхшиликка йўйким ул,
Субҳ содиқда эсувчи бир муаттар бўйким ул,
Решлар кўксимда кўр, Фарҳод баҳсин қўйким ул,
Қозмади мендек бало тоғини тирноғи била.

Бормукин бу дайр аро Мажнуниким мең киби,
Барча шодонлар ичра маҳзуниким мең киби,
Ўтда қуймоққа ва лекин устуниким мең киби,
Шамъи ҳамдардимдурур ҳижрон туниким мең киби,
Ҳажр ўтида қоврилур, ул доғи ўз ёғи била.

Мең сенинг ишқингда юрдим тунлари девонавор,
Сен кетиб кўзларга бўлди икки олам тангу тор,
Ноумид шайтон деб кўз тутармаъ зор-зор,
Оташин лаълинг шаҳиди қабридан гулгун ғубор.
Ким купор ўтдир эмас, қон ранг туроғи била.

Ул париваш ҳилқати дол этди қадду белниким,
Мең раво кўрмас эдим ҳеч сенга сархуш елниким,
Сен раво кўрдингки менга неки тўфон, селниким,
Бемаҳал гулбонг ила ёлқитма булбул элниким,
Даҳр боғи гуллари хуштур вале чоғи била.

Ишқ-вафо ортиқ турур Қодирга олам ганжидин,
Лек шикаст етмиш дилига бевафолар ранжидин,
Тонгда қалдирғоч келиб куйлагай валфажридин,
Лола эрмас, ўрди ўт гулшанга бир гул ҳажридин,
Ўртанур ҳар дам Навоий нола қилмоғи била.

ТОНГ ОТГУНЧА

(Ҳазиний ғазалига мухаммас)

Ул шўх хиром этса мастона тонг отгунча,
Ишқида мени қилса афсона тонг отгунча,
Ағёра висол, бизлар бегона тонг отгунча,
Ҳижрон ўтига бағрим сўзона тонг отгунча.
Ўртаб юрагим, жисмим бирёна тонг отгунча.

Авлоди башарму, деб наслингга етолмасдин,
Ризвони парирў, деб аслингга етолмасдин,
Наврўзи баҳор отлиғ фаслингга етолмасдин,
Мен Вомиқу, сен Узро васлингга етолмасдин,
Ҳар кеча қароргоҳим остона тонг отгунча.

Тувларда чекарман оҳ, етсайди сенга зорим,
Ҳеч дилда ғубор қолмас, бир бора десанг ёрим,
Ёр дема, дегил, майли васлимга умидворим,
Раҳм айла бу ҳолимга эй, кўзлари хумморим,
Ҳажрингда бу кўнгиллар вайрона тонг отгунча.

Умиди висол бу кеч банд этди хаёлимни,
Тўлғанди танзим қўмсаб сен тиллари болимни,

Сангсора қилиб сендек ишқ аҳлига золимни,
Ҳеч кимга деёлмасман бу арзу ила ҳолимни,
Қовга жигарим тўлди гирёна тонг отгунча.

Айб этма ғазал битсам, ишқимни аён айлаб,
Бошимни урай қайга йўлимни қаён айлаб,
Чақдингми бу тил бирла заҳрингни чаён айлаб,
Хилватда агар кўрсам сирримни баён айлаб,
Сен бирла бўлай анда ҳамхона тонг отгунча.

Зикрингни қилай доим васлингга муяссар қил,
Бир лаҳза юзинг очиб, оламни муаттар қил,
Чин ошиқ эсанг жоно аҳдингни муқаррар қил,
Оқшомда жамолингни шамъини мунаввар қил,
Айлай сенга ҳолимни парвона тонг отгунча,

Қодир деди: божим йўқ, ҳар кўчада йиғларман,
Сийму зару тожим йўқ, ҳар кўчада йиғларман,
Ҳам авжи ривожим йўқ, ҳар кўчада йиғларман,
Найлайки иложим йўқ, ҳар кўчада йиғларман,
Тор ўлди Хазинийга Фарғона тонг отгунча.

БЎЛМАСАМ БЎЛМАС

(Ҳ. Ҳ. Ниёзий ғазалига мухаммас)

Муҳаббат йўлида, дўстлар, фидолар бўлмасам бўлмас,
Куйиб ўтган асрлардан видолар бўлмасам бўлмас,
Саҳарларда хазин эсан саболар бўлмасам бўлмас,

Манам Мажнуни беҳуддек гадолар бўлмасам бўлмас,
Кийиб жанда, кулоҳ, ғамда адолар бўлмасам бўлмас.

Юрак, аҳдингда собит бўл, бу ҳижрон юклари оғир,
Келиб ҳар кун сабоқ олсин ўшал Қайсу ўшал Тоҳир,
Муҳаббатда вафосизлик базинҳор этмагил зоҳир,
Нетай бир шўх золимга бўлибман мубтало охир,
Нетай солган жафосига ризолар бўлмасам бўлмас.

Дилороминг қаю зот деб йўқ асло сўрмангиз аслин,
Башар авлодиданму ё париларму дейин васлин,
Бу оламдан ўтар бўлдим кутиб танҳо висол фаслин,
Агар жоно қиё боқса кўриб Адҳам каби васлин,
Йўлида хонумондан мосуволар бўлмасам бўлмас.

Солиб жонимни қийноққа вафо расмини тузмасдан,
Бу кунлар йўқ эди кетса қаро кўзини сузмасдан,
Висолига етиб бўлмас жафо қасрини бузмасдан,
Тараҳҳум айламас деб, биргина уммид узмасдан,
Керак бўлса азиз жондан жудолар бўлмасам бўлмас.

Сенингдек ўртаниб куйган асл дилпора йўқ, асло,
Боқар ағёр аҳлига сенга наззора йўқ асло,
Наҳот сезмайди Қодирдек унга оввора йўқ асло,
Ниҳоний дардини пинҳон тутарга чора йўқ асло,
Бўлиб афсона ишқида гадолар бўлмасам бўлмас.

ҚАЛАНДАР ИШҚИ

(Чўлпон ғазалига мухаммас)

Нетай бир захри қотилнинг жабр тигини тотдим-ку,
Бериб бағримни зах ерга ўлолмай онча ётдим-ку,
Не тонг даф бўлса бу кунлар дебон нонлар ушотдим-ку,
Муҳаббатнинг саройи кенг экан йўлни йўқотдим-ку,
Асрлик тош янглиғ бу хатарлик йўлда қотдим-ку.

Бу мушкул жангга кирмишман курашдан тонмоғим
ордир,
Адолатсиз сўғишда ғолиб ўлмак менга душвордир,
Бу дунё жумбоғи билмас ечилмас сирри-асрордир,
Қарашма денгизин кўрдим на нозлик тўлқини бордир,
Ҳалокат бўлғусин билмай қулочни катта отдим-ку.

Нечун биздан узоқ кетмиш диёнат ва ҳаё дўстлар,
Босиб кетди ружу, ғийбат, ҳасад, кин ҳам риё дўстлар.
Адолат йўлидан буткул адашдикми ва ё дўстлар,
Ажаб дунё экан бу ишқ дунёси аё дўстлар,
Бу дунё деб у дунёни баҳосиз пулга сотдим-ку.

Фалакнинг зулмига бардош беролмай пайлади бағрим,
Бу мискин бағрига зардобларни жойлади бағрим,
Забонсиз, дод сололмасдан яна вой-войлади бағрим,
Унинг гулзорида булбул ўқиб қон айлади бағрим,
Кўзимдан ёшни жў айлаб аламлар ичра ботдим-ку.

Бу кўнглимга азоб айлаб на илгим тутди ағёрни,
Қаёнларга итоб этди менингдек ошиқи зорни,

Нечук бераҳм дилбарсан сўролмам қишда ҳам қорни;
Қаландардек юриб дунёни кездим топмайин ёрни,
Яна кулбамга қайғулар, аламлар бирла қайтдим-ку.

Агар Қодир эгам бўлса битар дердим каму кўстлар,
Ҳиёнат ҳаддан ошмишдир, уятдан таиладим пўстлар,
Ҳтим қолган каби сатрим бу оқшом мунгайиб бўзлар,
Муҳаббат осмонида гўзал Чўлпон эдим дўстлар,
Қўёшнинг нурига тоқат қилолмай ерга ботдим-ку.

СОПОЛ КЎЗА

Минг йиллик кўзадир балки бу кўза,
(Минг дейиш айтишга осон бир сўз-а)
Аммо қаттиқлиги ҳали метиндай.
Қандай келди экан бизгача синмай.

Чанқоғин қондирган шу туфайли у.
Кўзин қорасидай чунон асраган,
Бу сопол кўзани инсон асраган,
Ҳаётга тенг бўлган у замонда сув.

Бекорга келишиб кетар оламга.
Баъзи кимсалар бор бенаф, бешишон,
Бу сопол кўза-чи (сўзимга ишон)
Содиқ хизмат қилди минг йил одамга.

ҚУЛАЕТГАН МИНОРА СҮЗИ

Беш аср яшадим ёғду таратиб,
Менга кор этмади бўрон, довуллар.
Қанча ажнабийни суқли қаратиб,
Порладим. Жилвамда қуёш ловуллар.
Эҳ-ҳе, менда қанча еллар эмади,
Бошимдан қуймади қанча жалалар.
Қанча шум қадамлар бунда кезмади,
Қанча ёприлмади ёвуз галалар.
Не қирғин замонлар ўтди пойимда,
Ва! лекин сақланди рангин нақшлар.
Булутларни ўниб турдим жойимда,
Ҳар дам она тупроқ қудрат бағишлар.
Асрлар ўтдилар елдиримдек тез,
Ўз ишини қилди «Вақт» деган ҳакам.
Юксак қоматимга боқсангиз бу кез,
Камалак жилвалар энди менда кам.
Нажот йўлларига кўз тикиб толдим,
Ё умрим етдими паймонасига,
Мен асрий обида, айланиб қолдим —
Бойўғлининг нохуш вайронасига.
Мени унутдилар неча замонлар,
Лайлак уя солди охир бошимга.
Оламга келаркан яхши-ёмонлар,
Ёвуз болға урди нақшин қошимга.
Қулаб бормоқдаман боқ, эй, замондош,
Сендандир бор умид, сендандир нажот.
Қулаб бормоқдаман кўзларимда ёш,
Тиргак бўл, янгидан ҳаёт бер, ҳаёт.

Менинг дилимдаги дардли аянчим —
Маҳв ўлиш хавфида босади ғамлар.
Сиздан ўзга менинг йўқдир таянчим,
Елкангизни тутинг азиз одамлар!

УРМОНДАГИ МАЙДА ДАРАХТЛАР

Ривожингиз жуда ҳам секин,
Маҳрумдирсиз қуёш нуридан.
Лек бойликсиз одамга текин,
Инсонларнинг тасаввурида.
Неча йиллар турасиз қотиб,
Арзимайсиз кетмон сопига.
Ўнгангизни печкабоп қилиб,
Солиб кетар мужик қошига.
Эзиб ётар катта дарахтлар,
Сизни дурқун бўлиб ўсишдан.
Ўзлари-ку гунг, лол, карахтлар,
Не наф кўрар сизни тўсишдан.
Пайти келар улар кесилар,
Ййраб-яшнаб ўсарсиз сиз ҳам,
Лек, афсуски қуёш нуридан
Майдаларни тўсарсиз сиз ҳам

ИЛҲОМ

Очгил кўзларингни, уйгон фариштам,
Бир ширин, бир ширин тонг бўзармоқда.
Мужгон кичрикларни кўтар сариштам,

Сенсиз менга тонгнинг гашти қаёқда.
Баҳор деб аталмиш устоз табиат,
Сахийи сийнасида гул сочаётир.
«Вақт» деган бедовга мивиб беминнат,
Ивсонга «ризқ» деган йўл очаётир.
Жапнатдан улгидек тонг нашъасидан,
Баҳра ол жонгинам, ол улушингни.
Кўнглим истамоқда, дилбарим, сендан
Тонг каби беғубор бир кулишингни.
Сен ширин таомсан, лекин тўймадим.
Ажиб лаззатларинг қолди тилимда.
Сени изламоқни асло қўймадим,
Эзгу армон бўлиб қолдинг дилимда.
Сен асли жисмимда бир тану жонсан,
Валекин порлайсан гўё моҳитоб.
Мен ҳали етмаган нурли маконсан,
Қўрқаман кўйингда бўлмай деб хароб.
Сени таъриф этдим малак, пари деб,
Бир бор аллалагин ахир қўйинингда.
Нетай сўзларимга беролмадим зеб,
Барча орзуларим сенинг бўйинингда.

ЎПКАНИ ҚЎЛТИҚЛАМА

Жон биродар, бос ўзингни, ўлкани қўлтиқлама,
Сақлагил бир оз ўзингни, ўлкани қўлтиқлама,
Ўйлама паққос ўзингни, ўлкани ўлтиқлама,
Сезмагил шоввоз ўзингни, ўлкани қўлтиқлама.
Сен нуқул осмондадурсан ерга бир тупсанг нетар,

Баъзилар васфингни куйлаб кеча-кундуз мадҳ этар,
Сен учун чангалда шўрва тўрт томонга қўл этар,
Сайладинг мумтоз ўзингни, ўпкани қўлтиқлама.

Рўбарўдан чиқса кимки сен аёвсиз пуркадинг,
Тоза дилларга маломатлар билан лой суркадинг,
Сохта обрў, сохта шовларга ўзингни буркадинг,
Гарчи билсанг роз ўзингни, ўпкани қўлтиқлама.

Неча йил даврон сурдинг нашшалардан фил ясаб,
Сайрадинг минбар аро тўтилардан тил ясаб,
Элтамиз қайларга энди сенга бир замбил ясаб,
Маслаҳат шул, ос ўзингни, ўпкани қўлтиқлама.

ШЕВАЛАР БАҲСИ

Талабалик йиллари
Кўп тортишув бўларди.
Баҳс кучайиб, баъзида
Анча шов-шув бўларди.
Баҳс мавзуи оддий, жўн —
Шевалардан кетарди.
Ҳазил билан бошланиб.
Сўкишгача етарди.
«Қайси шева адабий
тилимизга мос келар
Халқ тилида қай бири
Жуда-жуда оз келар?!»
«Қўқонда «ақа-бақа»,

Тошкентда «вотти-вотти».
Бу қанақа тил ўзи?»
Деб ўтиқарди Сотти.
— Ҳой Эшнӣез, не учун
«Пячоқ»ни «пакки» дейсан?
— Сен ўзинг-чи Миргулшан,
«Томчи»ни «чакки» дейсан.
Не ажаб Абдурахмон
«Валиш»ни «сўри» деса.
Қурбонали бақрайиб
«Қашқир»ни «бўри» деса.
Тош ўртага қўйиб дер:
— Мана шу оддий пақир.
Агар шу «челак» бўлса
Гувоҳлариягни чақир.
«Қани ким у, — дер Соли —
«Марвартак»ни «тут» деган?
Ўқиб кўрсин «оёқ»ни
Навоий ҳам «пут» деган.
Олар қисту қафасга
Олим билан Тўрани.
Уларнинг айби шулки
«Довучча» дер «ғўра»ни.
Кимдир дер: ҳар парсапинг
Ҳар жойда бор ўз оти.
Тошкентда «нарвон» бўлса
Фарғонада дер «шоти».
«Сапча», «Хамак» барибир
у пишмаган қовун-да.
Кирдан қолган қолдиги —

«Олқинди»си «совун»да.
Ҳамид дер: «Ҳой, кўк чойли.
Нега сен «оқ чой» дейсан?
«Ҳора чой»пи-чи «памил»,
Нега «ёғ»ни «мой» дейсан?
Қизигандан қизийди
Тортишувлар тошгача.
Сўз қолмайди луғатда
«Лозим» у, «иштон»гача.
Омоним, синонимлар
қурбон бўлар шева деб.
Адо бўлмас тортишув
Ким «туя»ни «тева» деб.
Дейман: дўстлар, бу сўзлар
Элининг тошқин сойлиги.
Огоҳ бўлинг, шевалар —
Тилимизнинг бойлиги.

* * *

Огзи куйган қатиқни ҳам
Пуфлаб ичар демишлар.
Лекин қайтар бахти қаро
Ишқда қалби куйганлар.
Бу дунёга келганига
Минг пушаймон эмишлар,
Вафосизга кўнги қўйиб,
Бевафони суйганлар.

* * *

!

Бугун сенинг қиличиғ кескир,
Ешасига солма бошларга.
Бўлолмассап ҳеч бир жаҳонгир.
Бош урарсап охир тошларга.

* * *

Отажон, чекаман фироқингизни,
Қадамим тарк этмас ҳеч хонагиз!
Ҳар ошқом ёқаман чироғингизни,
Ажириқ босмади остонагизни.

ИСТАРАСИ ИССИҚ ОДАМЛАР

Хотирамда онам ўлган кун,
Чумчуқ боласидек чириллаб қолдик.
Қайғуларди ҳамма биз учун,
Уввос солиб, зириллаб қолдик.

Қўрқиб кетдим ўша оғир дам;
Мен отамнинг йиғисин кўриб.
Хаёт бизга қилмади карам,
Қувонмадик даврини суриб.

Отам қолди қозон қучоқлаб,
Жароҳатга тўла бадани.

Асрамади ҳаёт ардоқлаб,
Отам каби аламзадани.

Бу ўлимга ўзи айбдордай,
Тортар эди биздан хижолат.
Ё ажалда алами бордай,
Туриб қолар эди бир ҳолат.

Маҳалла-кўй, қўни-қўшнилар,
Юпатарди бизни, отамни.
Шулар сабаб баъзида бизлар
Унутардик бир дам мотамни.

Ўша кезде биздан ҳол сўраб,
Турганларни унутолмайман.
Сағирларни меҳр ила ўраб,
Юрганларни унутолмайман.

Йўқ отларин сўраб олганим,
Билар эди бўлса отамлар.
Менинг эса эслаб қолганим,
Истараси иссиқ одамлар.

Яна кечди ўлим ноласи;
Отамни ҳам қўйдик қабрга
Яхшиямки инсон боласи
Ўрганаркан тоқат, сабрга.

Турар эдим мен мотамсаро,
Кириб келди таниш қадамлар.

Яна жонга кирдилар оро
Истараси иссиқ одамлар.

Қачонки гар ўнгу сўлимда,
Пайдо бўлса ташвиш ва ғамлар.
Сиз учрайсиз менинг йўлимда,
Истараси иссиқ одамлар.

Сиз борсизки йўқдир ғам, нолам,
Шод кечади сиз-ла бу дамлар.
Сиз туфайли гўзалдир олам,
Истараси иссиқ одамлар.

ШЕЪРИЯТ

Қалбим кон —
Унда кўп маъданларим,
Қарзим кўп олкамда
Оғрийди гарданларим.
Кўзда ёш қалқийди,
Қалбда надомат.
Кайфият, кайфият
Аломат.
Ҳисларим кўп қизиқ —
Қиличнинг дами,
Ҳаёлот қалбимнинг
Ҳамдами.
Кўнларим кечмоқда
Бинойи,

Маишат, қулгилар
Киройи.
Яшашдан йўқ эрур
Ҳеч камим,
Энг яхши дўстларим ҳамдамим.
Ва лекин юракда
Бир ғулу
Ҳокимдир, билмадим
Недир у.
Бир тажаанг хиссиёт
Қўймайдир,
Дил ташна, лек сувга
Тўймайдир.
Ненидир излайман,
Бўзлайман,
Телбадек ўзимча
Сўзлайман:
«Мен сени изладим
Паризод,
Номингни дуодек
Қилиб ёд».
Барибир мен сени
Топарман,
Қуйингда бир умр
Чопарман.

* * *

Дилимда бир чамав
Қулф урар,
Муаттар ҳидлари

Уфурар.
Жонланар бир ёрқин
Тасаввур,
Кўзимда чақнайди
Оташ — пур.
Тунлардан излайман
Бўёқ, ранг,
Жимликдан топаман
Куй — оҳанг.
Ўч оламан баъзан
Майдан ҳам
(Бу синиқ танбурни
Топдим қайдан ҳам)
Йўқ-йўқ, бўлмасайди
Бу тор, бу созим,
Буткул ўчар эди
Овозим.

* * *

«Номаълум аёл»дек
Ғурур, истигно,
Бунчалар ўзига
Қўймаса бино.
Мен ҳам унинг
Шайдоси эдим,
Қаршисида ҳар дам
Пайдоси эдим,
Эшигига келган гадоси эдим,

Куйида йиғловчи
Адоси эдим.
Майли менга
Тутқазмасанг бар,
Ўчимни оламан
Сендан сеҳргар.

* * *

Шеърият, шеърият,
Сен бир малаксан.
Қўлларим етмайди —
Кўксан, фалаксан.
Қалбимда бир оҳанг
Сизиб келади,
Минг хил бўёқларни
Чизиб келади.
Гамма нурларидек
Учқун сочади,
Сеҳрли оламга
Эшик очади.
Етишдим деганда
Васлингга,
Ва яна қайтаман
Аслимга.
У шундай бир оҳу,
Тутмоқ маҳолдир,
Мендек шайдолари
Ҳамиша лолдир.

Излаганим
Яна излаган,
Бўзлаганим
Яна бўзлаган.
Барибир мен сени
Тонарман,
Кўйингда бир умр
Чонарман...

ЭСКИРГАН ЎГИТЛАР

«Соме бўл ўзингдан катталар олдида,
Шаккоклик — бошингга битган балодир.
Кимки эрк бермишдир тилига ортиқ,
Турфа кулфатларга ул мубталодир.»

Шундай ўғитларга бўлиб маҳлиё,
Ёлчитиб айтмадик тўғри сўзни ҳам.
Қабоҳатни кўриб боқмадик қиё,
Каттароқ очмадик ҳатто кўзни ҳам.

Адолат топталса, ёлғон қулф урса,
Бешарво қарадик, «бизга не» дедик.
Тоза ҳавомизда заҳар уфурса,
Пинак ҳам бузмадик, биз шундай эдик.

Тентираб юрибмиз, ақл фаромуш,
Саробий йўлларнинг сарсони бўлиб.
Бугун аросатда турибмиз хомуш,
Эскирган ўғитлар қурбони бўлиб.

КЕЧИРСИН

Сабо еткур, мени дилдор кечирсин,
Гуноҳимни яна бир бор кечирсин.

Нета^й гумроҳлигим ҳаддидин ошди,
Бугун афсусдаман, ул ёр кечирсин.

Билиб, кўз ёшларим селоба қилдим,
Бўлибман унга энди зор, кечирсин.

Атайлаб рашк деган оғу ичирдим,
Турибман йўлида абгор, кечирсин.

Қилич ҳам кесмамниш эгилган бошни,
Ўтинчим: қилмасин ҳеч ор, кечирсин.

Агар қилсам унга зарра хиёнат,
Ҳама тоатларим бекор, кечирсин.

Қасамдек янграган аҳдимни бузсам,
Бўлай оstonасида хор, кечирсин.

Агар афв этмаса Қодирни бир йўл,
Бу олам унга бўлгай тор, кечирсин.

УРУШ ДАВРИДА БЎЙ ЕТГАН ҚИЗЛАР

Бир ғунча эдингиз ел ҳам тегмаган,
Иффор тараларди сиздан муаттар.

Сиз магрур эдингиз қомат элмаган,
Севгида ҳуркак, ки оҳудан баттар.

Ҳали лабларингиз бўсадан йироқ,
Ҳали бегонайди йигит оғуши.
Ҳали билмасдингиз нелигин фироқ,
Гўё бошингизда эди бахт қуши.

Умр, йиллар ўтар, толарсиз ўйга,
Пшарсиз давринг ўт нафасида.
Қисматни қарангки, етдингиз бўйга
Сиз уруш даврининг бўсағасида.

Сизнинг бахтингизга қилди тажовуз,
Йигирма иккинчи июнь саҳари.
Қайноқ юракларда қотиб қолди муз,
Севгига қўшилди фанист заҳари.

Даврининг юкни елкага олиб,
Мардона турдингиз Тўмарисга хос.
Саратон тунлари далада қолиб,
Анор юзларингиз кўрмади пардоз.

Тўрт йилки, ўсмани кўрмади қошлар,
Хинолар ўрнига экдингиз арпа.
Отилиб чиқасиз тугаб бардошлар,
Ногаҳон ҳовлида сезилса шарпа.

Э воҳ, узун тунлар совуқ кўрпада
Учбурчак хатларни қучиб ётдингиз.

«Қорахат» жабридан дил мотамзада,
Кифтларингиз учиб-учиб ётдингиз.

Йигитлар қайтишди кўнларни мажруҳ,
Жанггоҳда қолдириб қўлни, оёқни.
Қалбларда не алам, дилда ғам-андух,
Асабий ирғитар қўлтиқтаёқни.

Оҳ деб фарёд чекар қўли йўқ жангчи,
Сизни оғушига ололмаганда.
Кўзида ёшми ё қонми қаранг-чи,
Не қилсин висолни дил қўмсаганда.

Уша қалби яра мажруҳ йигитлар
Сизнинг меҳрингиздан яралди қайта.
Ҳижрон кўчасида юрмади сарсар,
Садоқат қўшиғи таралди қайта.

Эй, уруш даврида бўй етган қизлар,
Вафо шевасига ўлмас қўшиқсиз.
Жаҳонга жар солиб айтаман, сизлар —
То қуёш тургунча сўнмас қўшиқсиз.

* * *

Куйиб ҳам ёнаман дилбарлигингдан,
Ажиб парвонаман дилбарлигингдан.

Нетай сархуш эсам васлингни қўмсаб,
Ва ё мастонаман дилбарлигингдан.

Жувувимдан бутун опиң элига
Бу кун афсонаман дилбарлигингдан.

Кучим тошқинлиги ишқинг туфайли,
Жўшиб мардонаман дилбарлигингдан.

Висолинг шавқидин ким ўз-ўзимга
Тамом бегонаман дилбарлигингдан.

* * *

Сочлари зулматли тундур, қошлари ёлик қилур,
Кўзларида бир сеҳр бор, менга бежолик қилур.

Қоматини сарв деб мадҳ этди шеър султонлари,
Сарв недур, ҳур, паридек балки зеболик қилур.

Қумри деб боғлар аро айласам гулдин сўроқ,
Булбули гўё каби тонгда гўёлик қилур.

Дилраболар гулшанида кўп дединг бундай санам,
Йўқ дегайман, ул нигорим якка-танҳолик қилур.

Лутфи ширин, нуқтадону бетамиз сўздин йироқ,
Аҳли дониш ичра ҳам ул ўта зукколик қилур.

Қодир эрмасман сенга ишқда Тоҳирман десам,
Чин вафодоринг бўлай деб менга Зухролик қилур.

* * *

Япроқлар тўкилар. Хазонрез.
Юрагим хун-бийрон йиғлайди.
Илондек совуқ куз ўшал кез
Найзасин савчади, тиглайди.

Елғизлик тегирмон тошидек
Бағримни эзадир тунларда
Хаёллар сарҳадсиз, билмас чек,
Беармон кезадир тунларда.

Зим-зиё, зим-зиё тун аро
Севгидан шафоат тилайман.
Бесамар ўтгувчи кун аро
Сабрдан қаноат тилайман

Келмайсан, келмайсан эй оҳу,
Елғизлик қаърига отасан.
Мен томон елмайсан эй оҳу
Келмасанг — гуноҳга ботасан.

*Ишқингдир йўлимни ёритган,
Бедаво этган ҳам ишқингдир.
Ишқингдир толдирган, ҳоритган,
Бедарак кетган ҳам ишқингдир.*

* * *

Жоним, сенга қул бўлиб келдим,
Занжиригни ташла бўйнимга.
Қуйиб-қуйиб қул бўлиб келдим,
Ҳарорат бер совуқ қўйнимга.

Келдим жоним ҳориб ва толиб,
Қилич солма эгилган бошга.
Кўкрагимни нишонга олиб,
Ўқ жойлама ул камон қопшга.

Гар дилингда шафқат йўқ эса,
Қуллар каби жазойимни бер.
Юрак эмас, агар оқ деса.
Туриб берар мағрур мисли шер.

Михлар бўлсанг қўлни аввало,
«Севдим» деган тилимни михла.
Яна сенга сўнгги илтижо —
Ишқ асраган дилимни михла.

Жоним, сенга қул бўлиб келдим..

Қилдек куйдим ўтида, жон офати десамми,
Е куймоқни бахт билиб латофати десамми?

Мендек неча ошиқлар касб этди телбаликни,
Бу сирни бевафонинг касофати десамми?

Туплар кезиб безовта беҳуда оқ уришлар —
Ишқда мажнунлигимнинг асорати десамми?

Умиди васл айлаб кўзим йўлида қолди,
Йўқдир зарра дилимнинг ҳаловати десамми?

Шайдо кўнгилга эй ёр, қачон насиб этаркин
Висол оқшомларининг таровати десамми?

Хилват хиёбонларда суҳбат қуриш гумондир,
Таъқиб этар ганимлар назррати десамми?

Ерингни Лайли, Ширин шевасига беама,
Етмас биза фарҳоднинг жасорати десамми?

Чин севгида ким собит бахтлидир деб бу сўзни —
Ошеқларга Қодирнинг башорати десамми?

Лабингдин болми ё шакар тўкилгай,
Сочингдин мушк ила анбар тўкилгай.

Висол соғинчи-ла ошуфта бўлсанг,
Кўзингдин ёш эмас, гавҳар тўкилгай.

Агар киприкларинг ўқ отса бехос,
Самодин Зухра-ю Ҳулкар тўкилгай.

Табассум айласанг оламга шу кез
Жаранглаб ё кумуш ё зар тўкилгай.

Севиклинг меҳридин шукр айла, Қодир,
Тириклик оби-ю кавсар тўкилгай.

МУНДАРИЖА

Шеърим	3
Ўтин	3
«Бир шеър бергин»	6
«Дунё кашф этаман...»	7
Ватан деб...	7
«Хаётнинг гуллари»	9
«Тун қўйнидан...»	10
«Қўйингда йиғладим...»	11
«Агар ёзсанг...»	11
«Лутф айламайдур»	12
«Нигорим, қайда бўлсам ҳам...»	13
«Дилраболар ишвасидан...»	14
«Домингга тушдим...»	15
«Ахиллик гул бўлиб...»	16
Ўзбекман	16
«Талпиндим бир умр...»	17
«Дилбарим...»	18
«Қўринди-ю париваш...»	19
Ўзбекистоним	22
Мирза Бобурман	24
А. Навоий ғазалига мухаммас	25
Тонг отгунча	26
Бўлмасам бўлмас	27
Қаландар ишқи	27
Сопол кўза	28
Қулаётган минора сўзи	29
Ўрмондаги майда дарахтлар	31
Илҳом	32
Ўшкани қўлтиқлама	32
Шевалар баҳси	32
«Оғзи куйган...»	34
«Бугун...»	33
«Отажон...»	33
Истараси ессик одамлар	33
Шеърят	33

Эскирган ўғитлар	38
Кечирсин	38
Уруш даврида бўй етган қизлар	39
Куйиб ҳам ёнаман	40
Сочлари зулматли тундир	42
«Япроқлар тўкилар .. »	43
«Жоним, сенга :::»	43
Қилдек куйдим ...»	44
«Лабингдаз болми ё ...»	45

Адабий-бадий нашр
ҚОДИР ДЕҲҚОН
Очаровательный лист
Стихи
На узбекском языке

ИБ № 0513

Расмлар муҳаррири У. Солиҳов
Техник муҳаррир Е. Толочко

Босмахонага берилди 18.08.93. Босишга рухсат этилди.
02.11.93. Бичими 60×90¹/₂. Босма қоғози. Юқори босма.
Шартли босма табоғи 1,5. Нашриёт табоқ ҳисоби 1,59.
10 000 нусхада. Буюртма № 275 Шартли бўёқли босмада
нашр ҳажми 1,75. Ваҳоси шартнома асосида.

«Чўлпон» нашриёти, 700129. Тошкент, Навоий кўчаси, 30.

Ўзбекистон Республикаси Матбуот Давлат Қўмитаси ҳузур-
ридаги Тошкент китоб — журнал фабрикасида босилди.
Тошкент, Юнусовод даҳаси. Муродов кўчаси, 1.